جوان

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه اول آذر ۱۴۰۴ - اول جمادی‌الثانی ۱۴۴۷
سال بیست‌وهفتم - شماره ۷۴۵۷ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

دعاوی متفرقه
دغدغه‌های مشترک

قالیباف: در مشارکت دادن مردم بسیار ضعیفیم دولت باید پاسخگو باشد

پزشکیان: بدون مردم نمی‌توانیم کسانی که از مشکل مدیریت در دولت می‌گویند خودشان چه کرده‌اند

رئیس‌جمهور و رئیس مجلس علاوه‌بر آن نشست‌های خندان جلسات سران قوا، گاهی به ویژه وقتی به فاصله دو استان از یکدیگر قرار می‌گیرند- یکی در قزوین، یکی در تهران- سخنان مطالبه‌گرانه یا منتقدانه خود را به دیگری حواله می‌کنند. این‌بار رئیس جمهور در خلال سفر استانی به قزوین گفت «ساختار بزرگ دولت و استخدام‌های بی‌قاعده سبب تورم و کسری بودجه شده» و سپس مجلس را متهم کرد که «بودجه‌ای را تصویب می‌کند که اصلاً منابع آن وجود ندارد». رئیس مجلس اما روز بعد - جمعه - در مقام دفاع از مجلس با بیان اینکه لازم است همه توان خود را بر برنامه هفتم متمرکز کنیم، گفت «باید از پراکنده‌کاری پرهیز و دولت را پاسخگو کنیم». به نظر می‌رسد هر گاه به فصل بودجه می‌رسیم باید شاهد این نوع نزاع‌های ظاهراً ساده و طبیعی اما پر از چالش باشیم |صفحه ۲

سرمقاله

غلامرضا صادقیان | سردبیر

سران قوا ببینند کدام وظیفه را وانهاده‌اند

رئیس‌جمهور پزشکیان پنج‌شنبه پریروز در قزوین گفت «کسانی که امروز پشت تریبون از مشکل مدیریت سخن می‌گویند، چه دستاوردی برای ملت آورده‌اند؟» این کنایه خطاب به کیست و آیا مهم است بدانیم رئیس‌جمهور چه در پسِ پشت ذهنش در این‌گونه سخنان کنایه‌آمیز نگه داشته است؟

در روزهای اخیر، هم آقای خاتمی به مدیریت دولت اعتراض کرده است، هم سران دو قوه- آشکارا و تلویحی- با افزودن اینکه «باید به دولت کمک کنیم»، و هم رسانه‌ها و منتقدان پراکنده از تمامی جناح‌ها.

بعید است مخاطب سخن رئیس‌جمهور رسانه‌ها یا منتقدان مستقل باشد چون اساساً رئیسان‌جمهور نشان داده‌اند که نوشته‌های روزنامه‌نگاران را نمی‌خوانند حتی آنانی را که مستقیماً تیتر می‌زنند «خطاب به رئیس‌جمهور»! دولت‌ها در کشور ما کمتر به رسانه‌ها اهمیت می‌دهند- جز چند نشست فرمایشی و فرسایشی- هرچند این بزرگ‌ترین خطای آنان است. سال‌هاست که خیال دولت‌ها از رسانه‌ها راحت شده است از بس یاد گرفته‌اند چگونه رسانه را از حیز انتفاع بیندازند. تلویزیون هم معمولاً با نشان‌دادن یک تصویر اولیه از لبخندزدن سران سه‌قوه در جلسات هفتگی در نابودی ذهن نقاد جامعه استاد شده است. در عوض کار را به دست چند مجری جوان می‌دهد تا آنان از تجربه‌های سال‌های طولانی سیاست‌ورزی خود یا از عقول فحول خود برای نقد مشکلات استفاده کنند!

درباره خاتمی ممکن است ادعا شود «مخاطب پزشکیان، خاتمی نیست چون با او رفیق است و خود را بدهکار او می‌داند». ولی معتقدم بیشترین کسانی که در ناخودآگاه ذهن رئیس‌جمهور وقتی به منتقدان دولتش می‌پردازد، جولان می‌دهند همین آقای خاتمی و طیف اصلاح‌طلبان‌اند. پزشکیان از اصلاح‌طلبان انتظار حمایت دارد نه اینکه احساس کند «از ماست که بر ماست»! و ببیند که باید جبهه‌ای هم برای پاسخ به آنان و سفره‌ای هم برای راضی‌کردن اشتهای سیری‌ناپذیرشان بگشاید. به ویژه که اصلاح‌طلبان آشکارا از پزشکیان خواسته‌اند که کابینه را ترمیم و افراد موردنظر آنان را جایگزین کند.

بعد از خاتمی که مخاطب ضمنی این سخن رئیس‌جمهور است، سران دو قوه ماهیتاً و سیستماتیک مخاطب آن هستند. با این حال ارزش پاسخ‌دادن و کنایه‌زدن به منتقدان چیست؟ هیچ! در مقابل باید به سران سه‌قوه و منتقدان و جناح‌ها گفت این شیوه تعامل مفت نمی‌ارزد و راهی به جایی نمی‌برد و خاصیتی برای مردم ندارد، چون وفاق قانونمند سیاسی در آن دیده نمی‌شود. به جای آن باید هر کس به وظیفه قانونی که در نظام مردم‌سالاری دارد عمل کند، جدای از مسائل شخصی‌سازی‌شده.

ساده‌ترین کار همین است که دولت به منتقدان بگوید خودتان اگر بودید چه می‌کردید و منتقدان هم به دولت بگویند بلد نیستی مدیریت کنی. این نوع تعامل هیچ ارزش و نتیجه‌ای ندارد. دولت باید پذیرای نقد مخالفان در چارچوب وظایف ذاتی تمامی قوا و هر نقد خارج از قوای حاکمیتی باشد و منتقدان نیز باید در همان چارچوب کار خود را به پیش ببرند.

ساختار نظام سیاسی ایران به گونه‌ای است که گسترده‌ترین زمینه را برای وفاق و کار مشترک فراهم می‌کند. آنچه مانع است، ساختار نیست، یا نداشتن سازوکار است، یا ساز مخالف یک گروه معدود. همین موجب می‌شود که حتی امری مانند مبارزه با فسادهای آشکار و علنی نیز دشوار شود. هر دو رئیس قوه بسیار پرظرفیت‌تر از برخی اسلاف خود هستند. در دولت‌های نهم تا دوازدهم هر روز قهر و منت‌کشی بود. تازه بعد از سال‌ها معاون‌اول دولت یازدهم کتاب می‌نویسد که فلانی در جلسه گفت «اسلام لیبرال» و به آقای رئیس‌جمهور برخورد. یا آن دیگری چیزی گفت و آقای رئیس‌جمهور جلسه را ترک کرد. یک رئیس‌جمهور هم داشتیم که زمان قهرش طولانی‌تر بود و شد. دقیقاً انگار که ساختار دولت و نظام را محفل یا خانه خاله یا کافه شخصی خودشان می‌دانستند که مقررات خودش را دارد.

این دولت و این مجلس اما تاکنون به وضوح نشان داده‌اند که از آن فضای خاله‌بازی دولت‌ها و مجالس قبلی بسیار فاصله دارند. بهترین پیشنهاد به دو قوه آن است که اگرچه دنیا به الگوواره حق‌طلبی روی کرده است، اما یک مؤمن قبل از حق‌جویی می‌نگرد که چه وظیفه‌ای دارد و کدام وظیفه را وانهاده است. وظیفه شما پذیرش اختیارات قوای دیگر در چارچوب قانون و مردم‌سالاری است، نه یک جلسه خندان هفتگی و بعد آوردن مشکلات به پشت تریبون‌ها و میان مردم.

کشمکش وزیران اقتصادی ثمری برای مردم ندارد

بهناز قاسمی | خبرنگار گروه اقتصادی

حل مشکلات، مذاکره در خصوص چالش‌های هر وزارتخانه در داخل هیئت دولت و کابینه پزشکیان، کمترین انتظار مردم از دولت است. اینکه مشکلات بخش صنعت و تولید از محل ناترازی انرژی باید در جلسات هیئت دولت میان وزرای نفت، نیرو و صمت مطرح و حل وفصل شود، از ضروریات است. آیا مطالبه وزیر صمت از دو وزیر نیرو و نفت و عدم‌قطع گاز و برق صنایع در پاییز و زمستان در خارج از هیئت دولت، در سطح رسانه‌ها مشکلی را حل می‌کند؟ کاهش تولید گاز از یک‌سو و افزایش مصرف از سوی دیگر سبب شده است طی چند سال اخیر کشور با ناترازی انرژی مواجه باشد. در این بین ابتدایی‌ترین اقدام دولت برای مقابله با ناترازی، قطع گاز و برق و آب (تابستان) صنایع است. این روند هر سال تکرار می‌شود، البته سال گذشته صنایع با معضل جدیدی مواجه شدند که آن هم قطع گاز در تابستان بود. براساس آمار، عدم‌النفع صنایع مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی ناشی از قطعی برق در سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ به ترتیب ۵/۴همت، ۶همت، ۸/۴همت و ۴۴/۷همت برآورد شده، البته این ارقام تقریبی است. با وضعیت پیش‌آمده هر سال عدم‌النفع صنایع از ناترازی انرژی بیشتر می‌شود. وضعیت بازار، اشتغال و برنامه‌های آتی صنایع هم دچار چالش می‌شود. آیا با وجود اینکه سال گذشته وضعیت تأمین انرژی صنایع تا این مرحله حساس پیش رفت، اقدام خاصی برای جلوگیری از تکرار این وضعیت طی امسال انجام شده است؟ آیا برای اصلاح الگوی مصرف در صنعت، معدن و تولید برای سال جاری فکری شده است؟ |صفحه ۴

صعود استقلال به سختی با «آسانی»

مرحله یک شانزدهم رقابت‌های جام حذفی فوتبال ایران با صعود سپاهان، سایپا، شمس آذر و استقلال آغاز شد.

وقتی قرعه‌کشی این مرحله انجام شد و استقلال به پادیاب خلخال خورد، همه تصور یک بازی آسان را برای تیم ساپینتو داشتند، اما کار استقلال عصر دیروز بد جوری گره خورد تا در نهایت در دیداری که هر نیمه آن ۱۳ دقیقه وقت اضافه داشت، در مقابل تیم ۱۰ نفره پادیاب به برتری دست پیدا کند.

استقلال تا دقیقه ۸۹ یک بر صفر بازنده بازی بود، اما یک پنالتی بحث‌برانگیز و گلزنی «آسانی» آنها را در بازی نگه داشت تا در دو وقت اضافه و بازهم با گلزنی آسانی استقلال به سختی صعود کند.

عصر دیروز سپاهان با یک گل مس کرمان را شکست داد. فجر شهید سپاسی در ضربات پنالتی مغلوب مس شهر بابک شد و شمس آذر ۳ بر ۲ نیروی زمینی را برد.

در آغاز رقابت‌های این مرحله عصر پنج شنبه نیز سه مسابقه برگزار شد که طی آنها نفت و گاز گچساران با یک گل میزبان خود بعثت کرمانشاه را شکست داد. فولاد هرمزگان ۲ بر صفر چوکای تالش را برد و سایپا در ضربات پنالتی حکم به حذف نساجی مازندران داد.

در ادامه بازی‌های این مرحله عصر امروز استقلال خوزستان با فولاد، آلومینیوم اراک با ملوان، چادر ملو با ذوب آهن، پیکان با شهرداری نوشهر، خیبر با آکادمی کیا، مس رفسنجان با داماش، هوادار با برق شیراز و گل گهر با شناورسازی قشم دیدار می‌کنند.

مهم‌ترین بازی این مرحله هم که قرار بود بین تراکتور و پرسپولیس برگزار شود، به تعویق افتاد.

یادداشت سیاسی

سیدعبدالله متولیان

بسیج، تفکری که معادله دشمن را به‌هم ریخت

در روزگاری که امریکا از «فشار حداکثری» عبور کرده و به پارادایم «تجاوز سازمان‌یافته» روی آورده است، تنها یک حقیقت می‌تواند معادله قدرت را به سود ملت ایران تغییر دهد: تفکر و فرهنگ بسیجی. این تفکر نه یک شعار، بلکه یک دکترین راهبردی است که در برابر جنگ ترکیبی دشمن، نقش موازنه‌ساز ایفا می‌کند و با اتکا به شاخص‌های ولایت محوری، ایثار، امید آفرینی و مردمی بودن، انسجام ملی را تقویت کرده و مؤلفه‌های قدرت ایران را به سطحی تازه ارتقا می‌دهد |صفحه ۲

یادداشت اجتماعی

مهدی مولایی

پی‌گیر کتابخوانی ما!

انتشار تقریظ‌های اخیر حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بر سه کتاب، بار دیگر نگاه‌ها را به مسئله کتاب معطوف می‌کند؛ امری که ریشه در باور ژرف ایشان به کتاب، به اندیشه و به قدر و مرتبت کلمه دارد. این سنت فرهنگی که سال‌هاست در قامتِ تقریظ‌های ایشان جان تازه‌ای گرفته، نه صرفاً تحسینی تشریفاتی بر حاشیه جلد، بلکه نوعی «رهنمود فرهنگی» است که به صورت ملموس و واقعی بر فرهنگ کتابخوانی جامعه تأثیر می‌گذارد و مسیر توجه عمومی را به سوی کتاب و خواندن هدایت می‌کند |صفحه ۳

یادداشت بین‌الملل

هادی محمدی

روز استقلال لبنان و برکات FATF

با تمام تلاش و عربده و تهدید و به کارگیری ابزارهای تسلیم‌کننده امریکایی در لبنان، آرزوی خلع سلاح مقاومت حزب‌الله نه‌تنها ناکام مانده، بلکه بنا به اعتراف موساد و پنتاگون، توان انسانی و نظامی و سیاسی و فرهنگی حزب‌الله و مقاومت در لبنان رشد یافته و شکوفاتر شده است. لذا امریکای ترامپ برای پیشبرد اهدافش اکنون با FATF وارد میدان شده‌اند تا هر گونه توانمندی مالی مردم شیعه و مقاومت و حزب‌الله را مسدود کنند |صفحه ۱۵

یادداشت اقتصادی

وحید عظیم‌نیا | دبیر گروه اقتصادی

مدیران «نمی‌شود» را می‌شود برکنار کرد

رئیس محترم قوه مجریه در سفر اخیر به استان قزوین در جلسه‌ای با محوریت توسعه عدالت آموزشی گفته‌اند «با مدیری که برای انجام کارها می‌گوید «نمی‌شود» نباید کار کرد!»، این نگاه باید هشداری به مدیرانی باشد که تقریباً «نمی‌شود» و «نمی‌گذارند» لقلقه زبان‌شان است، اما آیا از این دولت می‌توان انتظار داشت بستر چنین هشداری را ایجاد کند؟ یعنی روی حرفش بایستد و نسخه مدیران «نمی‌شود» را بپیچید، چه آنکه مدیریت ناکارآمد هزینه‌ای مستقیم بر زندگی مردم تحمیل می‌کند |صفحه ۴

۶

بسیج نهادی اثرگذار برای مدیریت مسائل است

آیت‌الله سبحانی در دیدار رئیس سازمان بسیج مستضعفین: بسیج با حضور گسترده و پرتوان خود می‌تواند در تمامی عرصه‌ها نقش مؤثر و بی‌بدیلی ایفا کند و به همین دلیل آموزش نسل جوان در این مسیر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است

۱۵

یک میخ اضافه‌تر بر تابوت دیپلماسی با ایران

شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اولین قطعنامه بعد از شروع اسنپ‌بک را تصویب کرد؛ قطعنامه‌ای بدون اجماع که ایران می‌گوید غربی‌ها با استفاده از «اکثریت عددی» خودشان در شورای حکام آن را تصویب کرده‌اند و در حال از بین بردن آخرین ذخایر اعتماد باقی‌مانده میان ایران و غرب است. وزیر خارجه ایران می‌گوید که سه کشور اروپایی و امریکا به دنبال تنش‌زایی هستند و خوب می‌دانند که خاتمه رسمی توافق قاهره نتیجه مستقیم تحریکات خودشان است

۱۳

«برتر از طلا» همت و ایمان توست دخترم

«سلام و تشکر مرا برسانید و بگویید از طلا برتر، همت و تلاش و ایمان و اعتماد به نفس شماست دخترم.» این پیام کوتاه رهبر انقلاب به فرشته حسن‌زاده، بانوی رزمی‌کار ایران است که در بازی‌های همبستگی کشورهای اسلامی با وجود تلاش زیاد به مدال طلا نرسید اما مدال نقره‌اش را تقدیم رهبر معظم انقلاب کرد

۳

فرار مغزهای امریکایی از امریکای ترامپ

زهرا چیذری | خبرنگار گروه اجتماعی

امریکا دیگر سرزمین جذابی برای زندگی و پژوهش نیست. ۷۵ درصد از مغزهای امریکایی به فکر فرار از این کشور هستند؛ این را نتایج نظرسنجی نشریه نیچر نشان می‌دهد. نشریه Nature در گزارشی تازه از آغاز موج جدیدی از خروج پژوهشگران از ایالات متحده خبر داده‌است. بر اساس یک نظرسنجی این نشریه، حدود ۷۵ درصد از محققان امریکایی در حال بررسی مهاجرت به کشورهایی مانند کانادا و اعضای اتحادیه اروپا هستند. این روند پس از بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید شدت گرفته‌است. تمایل به ترک امریکا در میان پژوهشگران جوان، به‌ویژه دانشجویان تحصیلات تکمیلی، بیشتر دیده می‌شود

۷

گفت‌وگوی «جوان» با همسر پاسدار شهید حمید عبداللهی

روز عقدمان از من خواست برای شهادتش دعا کنم

علیرضا محمدی | دبیر گروه ایثار و مقاومت

۳

پیشنهاد خوب نفس دادن به مدارس در روزهای دودی

مهسا گربندی | خبرنگار گروه اجتماعی

آلودگی هوای ماندگار که شاخص‌های آن، هفته‌ها در مرز هشدار می‌ایستد و خشکسالی مزمن که حتی در سردترین روزهای سال هم پنهان نمی‌ماند. این وضعیت نه‌تنها سلامت شهروندان، بلکه ریتم زندگی و آموزش را نیز به هم می‌ریزد. کلاس‌ها نیمه‌کاره برگزار می‌شوند و دانش‌آموزان با سرفه و سردرد درس می‌خوانند. پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش برای انتقال دو هفته تعطیلی به نیمه دوم آذر یا دی همراه با افزودن همان ۱۴ روز به تابستان، یک بازچینش واقع‌بینانه است که سلامت دانش‌آموزان را در روزهای آلوده حفظ و پیوستگی آموزشی را هم تضمین می‌کند